

Pfv.IV.20.943/2014/8.szám

A Kúria a dr. Nagy Attila MBA Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Nagy Attila ügyvéd) által képviselt I. rendű, II. rendű, III. rendű, IV. rendű és V. rendű felpereseknek a Jaczkovics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Laczkovics László Gábor ügyvéd) által képviselt Budapest Főváros XII. Kerület Hegyvidék Önkormányzat I. rendű, a dr. Petrik Ferenc ügyvéd által képviselt II. rendű, az Östör Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Östör Balázs ügyvéd) által képviselt Budapest Főváros XII. Kerületi Önkormányzat Polgármesteri Hivatala III. rendű és a Firneisz Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Firneisz Miklós ügyvéd) által képviselt IV. rendű alperesek ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása és egyéb iránt a Fővárosi Törvényszék előtt 21.P.27.339/2001. számon megindított és a Fővárosi Ítéltábla 17.Pf.20.496/2013/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében az I.-V. rendű felperesek által 198. és 199. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Kúria a jogerős ítélet felülvizsgálattal támadott rendelkezését hatályában fenntartja.

Egyetemlegesen kötelezi az I.-II. rendű felpereseket, hogy 15 napon belül fizessenek meg az I.-IV. rendű alpereseknek személyenként 20.000 (húszezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

A le nem rótt 142.500 (száznegyvenkettőezer-ötszáz) forint felülvizsgálati eljárási illetéket az I.-II. rendű felperesek kötelesek megtéríteni az államnak, külön felhívásra.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az I.-II.r. felperesek az I.r. alperessel szemben benyújtott keresetükben annak megállapítását kérték, hogy az I.r. felperes és az I.r. alperes között 1995. december 22-én a .. szám alatti önkormányzati lakásra megkötött bérleti szerződése érvénytelen. A IV.r. alperest e kereseti kérelem teljesítésének tűrésére kérték kötelezni. Az érvénytelenséget arra alapozták, hogy a bérleti szerződés uzsorás volt, mivel az I.r. alperes feltűnően aránytalan előnyt kötött ki a maga javára. Nem csupán a bérleti díjat határozta meg a lakás használatáért ellenszolgáltatásként, hanem a .. szám alatti bérlakást, amelynek a bérleti jogviszonya határozatlan időre szólt, leadatta az I.r. felperessel, ezzel pedig a kedvezményes vétel jogától is elestek. Hivatkoztak arra is, hogy a lakás felújítását is elvégeztették velük, saját költségen. Az I.r. alperes a felperesek álláspontja szerint a szerződéskötéskor kihasználta kedvezőtlen anyagi körülményeiket, mivel tudta, hogy az előző bérlakásuk egészségre káros, illetve, hogy a II.r. felperes gyermeket vár. Előadták, hogy az előző bérlakásukat az újabb lakás határozatlan idejű bérbeadása ellenében kívánták leadni és az I.r. alperes így is fogadta el a pályázati ajánlatukat. A IV.r. alperessel szembeni igényüket abban jelölték meg, arra alapították, hogy a .. úti lakásra nem kötötte meg velük a szerződést az I.r. alperes képviselőjében.

A II.r. felperes 868.900 forint és késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I.-II.r. alperest. Ezt az igényét arra alapította, hogy az I.r. felperessel saját költségükön tették lakhatóvá a .. úti lakást, ami az I.r. alperest, mint bérbeadót terhelt volna.

Az I.r. felperes a .. szám alatti lakás bérleti jogáról való lemondó nyilatkozata semmisségének megállapítását és az érvénytelenség jogkövetkezményeként az I.r. alperes 5.000.000 forint és kamatai megfizetésére kötelezését kérte. Az érvénytelenség okaként az uzsorás jelleget jelölte meg. Az ingatlan lemondó nyilatkozat megtételének időpontjában képviselt forgalmi értéke 30 %-ában határozta meg a pénzkövetelésének összegét, mert álláspontja szerint a vételi jog ezzel volt egyenlő.

Az I. és II.r. felperesek 7.200 forint óvadék és késedelmi kamat visszafizetésére kérték kötelezni az I.r. alperest a Zugligeti úti lakásra kötött bérleti szerződés alapján.

Az I.r. felperes 2.500.000 forint és késedelmi kamata megfizetésében kérte marasztalni az I.r. alperest, amely kérelem alapját abban jelölte meg, hogy az I.r. alperes a bérleti jogviszonyról történő lemondó nyilatkozatát követően a lakást jogcím nélkül használta és hasznosította, amelynek ellenértéke az általa követelt összeg.

A II.r. felperes 500.000 forint és késedelmi kamata megfizetésére biztatási kár jogcímén kérte kötelezni az I.r. alperest. Kárát abban jelölte meg, hogy a Zugligeti úti lakásra kötött bérleti szerződésben az I.r. alperes előbérleti jogot biztosított és azt,

hogy a szerződés határozatlan időtartalmúvá válik, de ezt az ígéretet nem tartotta be. A pályázati kiírás emellett nem tartalmazta a .. lakás tényleges műszaki állapotát sem.

A .. 2000. november 3-án elhangzott .. című műsorában, illetve a .. 2002. augusztus 6-i számában megjelent „..” című cikkben, továbbá a 2001. november 29-i .. közmeghallgatáson az I.r. felperesre vonatkozóan elhangzottak, illetve leírtak miatt a felperesek annak megállapítását kérték, hogy a II. r. alperes megsértette a felperesek jóhírnévhez fűződő személyiségi jogát. Emellett elégtételadásra, a további jogsértéstől való eltiltásra kérték kötelezni, továbbá az I.r. felperes javára 3.000.000 forint, a III., IV. és V.r. felperesek javára pedig személyenként 50.000 forint nem vagyoni kártérítés megfizetésében kérték marasztalni a polgármester II.r. alperest.

Az I., III., IV. és V.r. felperesek 30.000 forint és késedelmi kamata egyetemleges megfizetésére kérték kötelezni az I. és a III.r. alperest közigazgatási jogkörben okozott kártérítés jogcímén, mivel a gyermekvédelmi támogatás iránti kérelmüket nem bírálták el, másfél év elteltével azt áttették .. Nagyközség Önkormányzatához, azonban ekkor a körülmények megváltozása folytán már nem voltak jogosultak a támogatásra, és ezért a kérelmüket elutasították.

Az I. és II.r. felperes 100.000 forint perköltség egyetemleges megfizetésére kérte kötelezni az I., II., III.r. alperest, ennek összegszerűségét a postázási, fénymásolási költség, egyéb beadványok szerkesztésével kapcsolatos kiadások, továbbá az I.r. felperesnek a tárgyalásokon való megjelenése miatti munkaidő kiesésében jelölték meg.

Az alperesek a kereset elutasítását kérték.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperesek keresetét elutasította.

Az I.-IV.r. felperesek által előterjesztett fellebbezés folytán eljárt ítélőtábla ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét részben, az alábbiak szerint változtatta meg. Az I.r. felperes által az I.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 1.000.000 forintra, a II.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 190.500 forintra, a III.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 10.000 forintra, míg a IV.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 20.000 forintra leszállította. A II.r. felperes által az I.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 120.000 forintra, a III.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét pedig 55.000 forintra leszállította. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta. Kötelezte az I.r. felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az I.r. alperes részére 200.000 forint, a II.r.

alperes részére 80.000 forint, míg a III.r. alperes részére 5.000 forint másodfokú perköltséget. Kötelezte az I. és II.r. felperest, hogy 15 napon belül egyetemlegesen fizessenek meg a IV.r. alperes részére 10.000 forint másodfokú perköltséget. A feljegyzett 1.000.500 forint másodfokú eljárási illetékből az I.r. felperes 891.000 forintot, a II.r. felperes 109.500 forintot köteles 15 napon belül megfizetni az államnak külön felhívásra.

A másodfokú bíróság határozata indokolásában a .. szám alatti lakás bérleti jogáról lemondó nyilatkozat semmisségének megállapítása iránt előterjesztett kereset tekintetében megállapította, hogy az I.r. felperes a szolgáltatás és ellenszolgáltatás feltűnő aránytalanságára hivatkozással korábban a bérleti szerződést már megtámadta. A Fővárosi Bíróság 54.Pf.25.200/1999/4. számú jogerős ítéletével a keresetet elutasította azzal, hogy a megállapítási kereset eljárásjogi feltételei nem állnak fenn. Az ítélet tábla kifejtette, hogy a Ptk. 202. §-a alapján a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg. Az I.r. felperes a Zugligeti úti ingatlanra a bérleti szerződést úgy kötötte meg, hogy valamennyi körülményt mérlegelte. Nem állapítható meg, hogy az I.r. alperes az I.r. felperes helyzetének kihasználásával kötött szerződést, az I.r. felperes pedig a saját döntéséből eredő kockázatot és a döntés hátrányos következményeit nem háríthatja át másra.

A .. lakás bérleti jogáról való lemondást tartalmazó I.r. felperesi nyilatkozat semmisségére alapított kereset ugyanebből az okból megalapozatlan. Az is megállapítható volt, hogy a .. úti ingatlan az I.r. felperes önálló bérlete volt, a II.r. felperes a bérleti jogviszonynak nem volt alanya, így jogi érdekeltiség hiányában uzsorára hivatkozással nem kérheti a szerződés érvénytelenségének megállapítását.

A .. úti ingatlanon elvégzett beruházások megtérítésére vonatkozó, jogalap nélküli gazdagodás jogcímén előterjesztett 868.900 forint és járuléka iránti II.r. felperesi követelést sem ítélte megalapozottnak az ítélet tábla. Megállapította, hogy az I.r. felperesnek a beruházási költségek megtérítésével kapcsolatos keresetét a bíróság jogerős határozatával már elutasította. A II.r. felperes a Csjt. 27. §-a alapján kívánt ugyanezen jog iránt követelést érvényesíteni, azonban a korábbi perben hozott döntés anyagi jogereje kizárja, hogy ugyanazon jogviszonyból származó ugyanazon követelés iránt ismételten igényt érvényesítsen.

Helyesen ítélte meg az ítélet tábla szerint az elsőfokú bíróság az óvadék iránt előterjesztett követelést is a Ptk. 296. § (1) bekezdése alapján. Az I. r. alperes által a beszámított összeg erejéig ez a kötelezettség megszűnt, a beszámítás jogszabályi feltételei teljesültek.

Az I.r. felperes keresetében kérte a .. ingatlan bérleti jogáról lemondó nyilatkozat megtételét követően az I.r. alperesnek az ingatlan jogcím nélküli használata hasznosítása ellenértékét.

Miután a bérleti jogról lemondó nyilatkozat nem volt érvénytelennek tekinthető, a lemondást követően az I.r. alperes, mint az ingatlan tulajdonosa, tulajdonosi jogait szabadon gyakorolhatta. A lemondó nyilatkozat megtételével a felperes bérleti jogviszonya megszűnt, tehát az ingatlan használatára érvényes jogcímmel nem rendelkezett. Így nem volt jogosult az I.r. alperes tulajdonjogából fakadó jogainak korlátozására. Az I.r. alperes eldönthette, hogy a lakás ingatlant hasznosítja-e vagy sem, ezért az I.r. felperest kár nem érte.

A II.r. felperes 500.000 forint és kamatai megfizetésére a Ptk. 6. §-a alapján biztatási kár jogcímen kérte kötelezni az I.r. alperest a .. úti lakással kapcsolatban, mivel előbérleti jogot ígért a három éves határozott időtartam leteltét követően, illetve arra tett ígéretet, hogy a szerződés határozatlan időtartamúvá válik. Az ítéltábla megállapította, hogy az I.r. alperes a II.r. felperes tekintetében a biztatási kár megtérítésére alapot adó utaló magatartást nem tanúsított. Az I.r. alperes mindvégig az I.r. felperessel egyeztetett a .. úti ingatlant érintő bérleti szerződés megkötése során. A tárgyalásokba a II.r. felperes nem kapcsolódott be. Az utaló magatartás és az azzal okozati összefüggésben bekövetkező kár megtérítése iránti igény az I.r. felperes esetében merülhetne fel, azonban az I.r. felperes ezzel kapcsolatos követelését már a korábbi peres eljárásban érvényesítette, ahol az igényét elutasították.

A jóhírnév megsértése miatt előterjesztett keresetet sem ítélte alaposnak a jogerős ítélet. Megállapította, hogy a felperesek a személyiségi jogsértés iránti keresetüket 2007. június 16-án terjesztették elő, kárigényüket pedig 2007. szeptember 11-én érvényesítették. A felperesek személyiségi jogsértés megállapítása és jogkövetkezmények alkalmazása iránti igényei elévültek, ezáltal bírói úton nem érvényesíthetők.

A rendkívüli gyermekvédelmi támogatás késedelmes ügyintézése miatt előterjesztett kárigény tekintetében a Ptk. 349. § (1) bekezdése és 339. § (1) bekezdése alapján megállapította az ítéltábla, hogy a III.r. alperes kártérítési felelőssége nem áll fenn. Nem vonható le következtetés arra, hogy a felpereseket jogellenes magatartásával, mulasztásával okozati összefüggésben kár érte. Az I.r. felperes nem tette lehetővé az eljárás során, hogy lakókörnyezetében a hatóság szemlét tartson. Több ízben is megtagadta a környezettanulmány lefolytatását, maga hiúsította meg az eljárás eredményes lefolytatását. Nem állapítható meg, hogy a III.r. alperes mulasztása hiányában megalapozott lett volna a felperesek rendkívüli gyermekvédelmi támogatás iránti igénye, ugyanis a felperesek aktív közreműködése nélkül az eljárás nem volt sikeresen lefolytatható.

Megállapította, hogy a felperesek által előterjesztett követelésekre a perköltség szempontjából a 8/2002. (III. 30.) IM rendelet irányadó. Az elsőfokú bíróság által meghatározott perköltség összegét az ítéltábla a per időtartamát, bonyolultságát

és a pertárgyértéket is figyelembe véve eltúlzottnak ítélte, ezért azt részben megváltoztatta.

A jogerős ítélet ellen a felperesek nyújtottak be felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését kérték a következők szerint. Kérték, hogy a Kúria állapítsa meg a személyiségi jogsértések megtörténtét, kötelezze a II.r. alperest, hogy az I.r. felperes javára fizessen meg 3 x 100.000 forintot, a III., IV., V.r. felperes javára pedig fejenként 50.000 forintot nem vagyoni kártérítés jogcímén. Az I.r. felperes kérte annak megállapítását, hogy a lakásbérleti szerződés a Pp. 202. §-a alapján semmis. A II. r. felperes az I.r. alperest kérte kötelezni a lakás felújítási költségének megtérítésére. Az I.r. felperes kérte továbbá a lemondó nyilatkozat semmisségének megállapítását, a II.r. felperes kérte az I.r. alperes kötelezését az óvadék visszafizetésére. Közigazgatási jogkörben okozott károkozás címén személyenként 10.000 forint megfizetésére kérték kötelezni az I.r. alperest. Az I.r. felperes által az I.r. alperes részére fizetendő elsőfokú perköltség összegét 330.000 forintra, az I.r. felperes által a III.r. alperesnek fizetendő perköltséget 30.000 forintra kérték leszállítani. A II.r. felperes által az I.r. alperesnek fizetendő perköltség összegét 1.385.244 forint perérték alapulvételével 83.200 forintban kérték megállapítani. A másodfokú perköltség tekintetében a pertárgyértéket 11.415.244 forintra kérték leszállítani és ennek alapján kérték a másodfokú perköltséget és az eljárási illetéket megállapítani.

A személyiségi jogsértés tekintetében kifejtették, hogy a kereseti követelés nem évült el. Előadták, hogy a 2001. október 30-i perindításuk, a II., III., IV. és V. r. felperes 2002. május 23-i perbelépése, és 2002. október 3-i beadványuk megszakította az elévülést. Ebben a beadványban terjesztették elő a személyiségi jogsértéssel okozott kárigényüket.

Az I.r. felperes fenntartotta azt az álláspontját, hogy a felperesek szorult helyzetének uzsorás kihasználására került sor a .. úti lakásbérleti szerződés megkötése során, ugyanis az I. és III. r. alperesek tudtak arról, hogy határozatlan idejű bérleti joga van az I. r. felperesnek, ami alapján minőségi csere illeti meg őt. Azt is tudták, hogy a .. lakás súlyosan káros az egészségre. Ilyen helyzetben várt az I.-II. r. felperes kisgyermeket, ami sürgős lépést igényelt. Ismert volt az I.-II. r. felperes anyagi helyzete is az alperesek előtt. Azzal is tisztában voltak, hogy határozatlan idejű bérbeadásra pályáznak, ennek ellenére nem zárták ki a pályázatból az I.-II. r. felperest.

A lakásfelújítási költségek megtérítése vonatkozásában hivatkozott a Fővárosi Ítéltábla 5.Pf.20.319/2007/2. számú végzésére, amely rögzítette, hogy a korábbi perekben a II., V. r. felperesek nem voltak felek, így vonatkozásukban ítélt dolog megállapításának nincs helye, tehát két ellentétes részítélet van jelenleg a perben ugyanarra a kereseti kérelemre vonatkozóan.

A lakástörvény 31. § (2) bekezdése alapján kötelező a felújítási költség megtérítése szociális bérbeadás esetén, így annak megtagadását az önkormányzat jogellenesen kötötte ki, tehát az visszajár a II. r. felperesnek, amely összeget saját jogán kér, nem pedig családtagként.

Az I. r. felperes változatlanul hivatkozott a lemondó nyilatkozat semmisségére. Pénzbeli térítés nélkül nem mondott volna le a lakásról, mivel a lemondás előtti megállapodásban is szerepel, hogy a lemondó nyilatkozat a bérbeadó nyilatkozattal együtt érvényes. Ha a lakáspályázat jogellenessége révén a .. úti bérleti szerződés érvénytelen, akkor a korábbi bérleti jogról való lemondásnak szintén érvénytelennek kell lennie.

Az óvadék visszafizetésével kapcsolatban alaptalannak tartotta azt a megállapítást, hogy egynemű követelés lenne a perköltséggel. Az óvadékkal szemben beszámítható követelés a lakbér vagy közüzemi díjtartozás a lakás helyreállítási költség lenne, de ilyenre az alperes nem tudott hivatkozni.

A közigazgatási jogkörben okozott károkozás tekintetében azt adta elő, hogy a 30 napos ügyintézési határidő, illetve az áttételre a 8 napos határidő köti a hatóságot. Hivatkozott arra is, hogy a III.r. alperes szociális osztálya korábban azonos jövedelem mellett rászorulóknak ítélte meg a gyermekeket. Nem szerepelt az ítéletben, hogy az I.r. alperes többféle felújítási elszámolást is végeztetett. A felújítási költség számlával igazolt volt. Hivatkozott arra is, hogy a Fővárosi Közigazgatási Hivatal hívta fel a XII. kerületi önkormányzatot a jogsértő pályázat orvoslására, ezért ajánlotta fel az önkormányzat, hogy visszaadja a Bán utcai bérleti és vételi jogot. Az ügyészség bírság és bírósági eljárás nélkül zárta le a rongálás miatt indított eljárást. Nem tartotta valós megállapításnak, hogy az I.r. felperes tisztában volt a pályázati feltételekkel, mert eltérő ajánlatot tett. Ezt ennek ellenére nem utasította el az I.r. alperes, sőt feltétel nélkül neki ítélte a lakást. Előadta, hogy az előző polgármester elismerte a felelősségét és a felújítási költség visszatérítéséről döntött, de az utódja, a II.r. alperes nem volt hajlandó végrehajtani a döntést. Valótlannak tartotta, hogy a lakás műszaki állapotának ismeretében fogadták el a felperesek a lakásbérleti szerződést, mivel az csak vízességről szólt, de életveszélyes állapotról nem. Az felújítási költségként 1.000.000 forintot tartalmazott a később feltárt 3.000.000 forinthez képest. A felperesek nem fogadták el a pályázati feltételeket, az ajánlatuk ugyanis eltérő volt, amit az alperesek így is elfogadtak. A feltűnő értékaránytalanság kimutatható a három év bérleti jog és a szemben álló lakásbérleti jog értéke, a vételi jog ellenértéke és a közel milliós összeg, felújítási költségek együttes értéke alapján. Az I.r. felperes részéről nem felróható magatartás az, ha a súlyosan egészségre káros .. lakásba nem tudtak a felperesek a csecsemővel visszaköltözni egészségügyi okból, miközben a bérbeadónak elhelyezési kötelezettsége volt a minőségi lakáscsere jogosultság

és kérelem alapján. Álláspontjuk szerint a felperesek bizonyították a biztatási kár feltételeit, ezzel kapcsolatban számos közigazgatási eljárás volt folyamatban. A közigazgatási jogkörben okozott kártérítés tekintetében arra is hivatkoztak, hogy olyan személytől akartak engedélyt a lakás vizsgálatára, aki nem állt semmilyen jogviszonyban a III.r. alperessel. Vitatták a megállapított első- és másodfokú perköltséget és az annak alapjául szolgáló pertárgyértékeket.

Az I.-IV.r. alperesek felülvizsgálati ellenkérelmükben a jogerős ítélet hatályában való fenntartását kérték.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alaptalan.

A Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján a felülvizsgálati kérelem keretei között bírálhatta felül.

A jogerős ítélet a tényállást a perben rendelkezésre álló bizonyítékok helytálló értékelésével állapította meg, és jogszabálysértés nélkül utasította el a felperesek keresetét.

Alaptalanul hivatkoztak a felperesek a bérleti szerződés és a lemondó nyilatkozat érvénytelenségére.

A felperes felülvizsgálati kérelmében a szerződés uzsorás jellegével kapcsolatban az ítéltábla Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelését támadta. A felülvizsgálati eljárásban azonban általában nincs lehetőség a bizonyítás adatainak újabb egybevetésére, értékelésére. Felülmérlegelésre kivételesen, kizárólag akkor kerülhet sor, ha a jogerős ítélet iratellenes, kirívóan okszerűtlen, ellentmondásos. A perbeli esetben ez nem volt megállapítható.

Helytállónan fejtette ki a jogerős ítélet, hogy a bérleti szerződés uzsorás jellege nem volt megállapítható. Az I., II.r. felperesek a bérleti szerződés megkötésekor az összes körülménnyel tisztában voltak, így nem tudtak alappal hivatkozni arra, hogy a helyzetük kihasználásával került sor a szerződés megkötésére. Helytállónan jutottak az ügyben eljáró bíróságok arra a következtetésre, hogy az I. r. alperes nem törekedett a felperesek helyzetének kihasználására, nem volt célja velük szemben aránytalan, jogtalan előny elérése.

A lemondó nyilatkozattal kapcsolatos álláspontjuk is megalapozatlan, ennek semmisségére vonatkozó előadásukat nem tudták alátámasztani a perben.

A Ptk. 75. § (1) bekezdése szerint, a személyhez fűződő jogokat mindenki köteles tiszteletben tartani. E jogok a törvény védelme alatt állnak. A Ptk. 78. § (1) bekezdése alapján, a személyhez fűződő jogok védelme kiterjed a jóhírnév védelmére is. A (2) bekezdés úgy rendelkezik, hogy a jóhírnév sérelmét jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó, azt sértő, valótlan

tényt állít, híresztel, vagy való tény hamis színben tüntet fel.

A nem vagyoni kártérítéstől eltérő egyéb polgári jogi igények érvényesítése nem kötelmi jogi igény, mert nem az adott felek közötti kötelezettség teljesítéséhez kötődik (relatív szerkezetű jogviszony), hanem kizárólag ahhoz a mindenkire terhelő kötelezettséghez, hogy a jogalany személyiségét ne sértse (abszolút szerkezetű jogviszony). Ezért ezekkel kapcsolatosan a kötelmi jogi elévülési szabályok nem érvényesülnek.

Mindezek alapján a felperesnek a nem vagyoni kártérítésen kívüli polgári jogi igényeivel kapcsolatosan az elévülés nem merülhetett fel, ezért a jogerős ítélet tévesen állapította meg, hogy a személyhez fűződő jogsértés megállapítása iránti igény elévült. Az objektív jogkövetkezmények vonatkozásában ugyanis a követelések nem évülnek el, kizárólag a szubjektív jogkövetkezmény, a kártérítési igény elévüléséről lehet beszélni. Erre tekintettel az elsőfokú bíróság helytállóan vizsgálta azt, hogy a .. adásában elhangzott, a ..ban megjelent és a közmeghallgatáson elmondott, a per tárgyát képező sérelmezett kijelentések jóhírnévsértést megvalósítottak-e. A Ptk. 75. és 78. §-ának figyelembevételével helytállóan foglalt állást az elsőfokú bíróság, hogy a kifogásolt kijelentések nem tartalmaztak valótlan tényközlést, amely egyben sértő jellegű is. A II.r. alperes a véleményét fogalmazta meg ezen nyilatkozatok megtételekor, amelyek nem valósították meg a felperesek jóhírnevének megsértését. Jóhírnévsértés hiányában a keresetben kért objektív jogkövetkezmények, így az elégtételadás valamint a további jogsértéstől eltiltás sem volt alkalmazható, és a nem vagyoni kártérítés tekintetében sem volt jogalapja a kereseti követelésnek.

A jogerős ítélet a felújítási költségekkel kapcsolatos II. r. felperesi követelést helytállóan utasította el a Ptk. 361. § (1) bekezdésére és a Pp. 229. § (1) bekezdésére utalással.

Az óvadék beszámításával kapcsolatban sem jogszabálysértő az ítélet. A Ptk. 296. § (1) bekezdése értelmében a kötelezett a jogosulttal szemben fennálló egynemű és lejárt követelését számíthatja be a jogosulthoz intézett, vagy a bírósági eljárás során tett nyilatkozattal tartozásába.

A beszámítás törvényi feltételeiként a Ptk. 296. § (1) bekezdése csak azt szabja, hogy a követelés és az ellenkövetelés a jogosult és a kötelezett viszonyában álljon fenn, a követelés és az ellenkövetelés egynemű és lejárt legyen. E törvényi feltételek fennálltak, így arra alaptalanul hivatkozott az I.r. felperes, hogy nem egynemű követelésről van szó. Az I. r. alperes által beszámított pénzkövetelés egynemű a felperes által érvényesített óvadékkal, ami szintén pénzkövetelés.

A közigazgatási jogkörben okozott kártérítéssel összefüggésben is helyes jogi álláspontot foglalt el az elsőfokú bíróság.

A felperes ezzel kapcsolatos követelését arra alapította, hogy az

I. és III. r. alperes mulasztása kárt okozott számukra.
A közigazgatási jogkörben okozott kártérítési igény esetén a felpereseket terhelte annak bizonyítása, hogy a Ptk. 349. § (1) bekezdésében meghatározott különös, és a Ptk. 339. § (1) bekezdésében előírt általános feltételek fennállnak.
A bíróság jogerős ítéletében a bizonyítékok okszerű mérlegelése alapján megállapított tényállásból helyesen következett arra, hogy az alperes jogellenes magatartása és a felperes kára között az okozati összefüggés hiányzik, ezért a Ptk. 339. §-ának (1) bekezdése szerinti feltételek nem állapíthatók meg és az I., III. r. alperesek kártérítésre kötelezésének nincs helye.

A pertárgyérték megállapításával és ezzel kapcsolatban a perköltség meghatározásával kapcsolatos felperesi felülvizsgálati érvelés téves. A perbeli esetben a 8/2002. IM rendeletet kellett valóban alkalmazni, mind a négy alperest jogi képviselő képviselte az elsőfokú eljárástól kezdődően. Beadványokat szerkesztettek, illetve a tárgyalásokon megjelentek, mindezek figyelembevételével határozta meg a jogerős ítélet az első- és másodfokú perköltség összegét. Az első- és másodfokú bíróság az illethekekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-a, 41. § (2) bekezdése, 42. § (1) bekezdés a) pontja valamint a 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg a kereseti és fellebbezési illeték összegét.

A fentiekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése szerint hatályában fenntartotta. A Pp. 78. § (1) bekezdése, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2), (5) és (6) bekezdése alapján kötelezte az I. és II. r. felpereseket az I.-IV. r. alperesek felülvizsgálati eljárási költségének a megfizetésére, amelyet a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel arányban álló összegben állapított meg. A 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése szerint az Itv. 50. § (1) bekezdése alapján számított le nem rótt felülvizsgálati eljárási illeték megtérítésére az I., II. r. felperesek kötelesek az állam javára, külön felhívásra.

Budapest, 2014. október 1.

Dr. Mészáros Mátyás s.k. a tanács elnöke, Böszörményiné dr. Kovács Katalin s.k. előadó bíró, Dr. Pataki Árpád s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

Vné

tisztviselő